

Jakościowe kształcenie i edukacja dorosłych dla każdego

ZALECENIA EAEA NA WYBORY EUROPEJSKIE 2024

Dlaczego?

Uczenie się i edukacja dorosłych (ALE) zmienia życie ludzi. Dzięki temu Europa jest bardziej sprawiedliwa, zdrowsza, bardziej ekologiczna i przygotowana na przyszłość.

1 NALEŻY DOSTRZEC ROLĘ KSZTAŁCENIA I EDUKACJI DOROSŁYCH W PRZEKSZTAŁCANIU EUROPY I WSPIERANIU DEMOKRACJI

Należy dostrzec, że transformacja cyfrowa, Zielony Ład i wzmocnienie demokracji nie mogą stać się rzeczywistością bez kształcenia i edukacji dorosłych.

Należy wzmocnić pozycję kształcenia i edukacji dorosłych w celu silnego zaangażowania społeczeństwa europejskiego w tę transformację i w Europę jako całość. Należy wykorzystać potencjał kształcenia i edukacji dorosłych w celu dotarcia do osób dorosłych w każdym wieku i z różnych środowisk w celu budowania i wzmocnienia podstaw europejskiej demokracji.

2 NALEŻY UCZYNIĆ KSZTAŁCENIE I EDUKACJĘ DOROSŁYCH PRIORYTETEM POLITYCZNYM W UE I WE WSZYSTKICH KRAJACH

Należy promować kształcenie i edukację dorosłych na rzecz aktywnego obywatelstwa, pokoju, solidarności, rozwoju podstawowych umiejętności, zrównoważonego rozwoju, włączenia cyfrowego, szans na zatrudnienie, zdrowia i dobrostanu.

Należy wspierać liberalną, powszechną i społecznościową edukację i możliwości kształcenia dla wszystkich dorosłych, dostępne bezpłatnie i dla każdego.

Należy powołać komisarza lub wiceprzewodniczącego UE ds. kształcenia ustawicznego.

Należy powołać intergrupę ds. kształcenia ustawicznego w następnym Parlamencie Europejskim.

3 NALEŻY INWESTOWAĆ W KSZTAŁCENIE I EDUKACJĘ DOROSŁYCH, ABY BYŁY ONE DOSTĘPNE DLA WSZYSTKICH

Należy potroić budżet na pozaformalne kształcenie i edukację dorosłych w programach Erasmus+, Horyzont Europa i Europejski Fundusz Społeczny+. Należy poszerzyć dostęp państw trzecich do unijnych programów finansowania.

Należy promować strukturalne, zrównoważone i odpowiednie finansowanie kształcenia i edukacji dorosłych we wszystkich krajach. Należy ustanowić europejski poziom odniesienia dla finansowania ALE w państwach członkowskich i promować rozwój odpowiednich instrumentów monitorowania.

4 NIE NALEŻY OPODATKOWYWAĆ PRAWA DO EDUKACJI

Należy zmienić dyrektywę VAT, aby zwolnić pozaformalne kształcenie i edukację dorosłych z podatku VAT. Należy zachęcać państwa członkowskie do wyraźnego wyłączenia pozaformalnego i niekomercyjnego kształcenia i edukacji dorosłych – świadczonych przez wiele różnych organizacji, w tym społeczeństwo obywatelskie, nieformalne koła naukowe itp. – z obowiązku płacenia podatku VAT. Należy dostosować przepisy we wszystkich państwach członkowskich UE, aby ograniczyć konkurencję podatkową.

5

NALEŻY UMIEŚCIĆ DOROSŁYCH UCZĄCYCH SIĘ W CENTRUM UWAGI

Należy umożliwić osobom w każdym wieku i ze wszystkich środowisk dostęp do kształcenia i edukacji dorosłych, a w szczególności wzmocnić pozycję tych, którzy znajdują się w niekorzystnej sytuacji edukacyjnej. Należy dotrzeć do osób najbardziej oddalonych od nauki i zapewnić wszystkim dostęp do poradnictwa zawodowego i edukacyjnego. Należy umożliwić każdemu uznanie i potwierdzenie ich umiejętności – także tych nabytych w drodze nieformalnego i pozaformalnego uczenia się. Należy umożliwić dorosłym uczącym się organizowanie się w uczące się miasta i społeczności w celu zwiększenia spójności, integracji i solidarności. Należy umożliwić dorosłym słuchaczom i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego aktywne uczestnictwo w procesach decyzyjnych w ich środowiskach kształcenia i ekosystemach, a także w realizacji polityk i projektów dotyczących kształcenia i edukacji dorosłych.

6

NALEŻY POMÓC DOROSŁYM POGODZIĆ PRACĘ, RODZICIELSTWO I OPIEKĘ Z KSZTAŁCENIEM USTAWICZNYM

Należy przyjąć dyrektywę UE w sprawie prawa do międzynarodowego płatnego urlopu edukacyjnego. Należy ulepszyć systemy urlopów edukacyjnych i programów stypendialnych dla dorosłych uczniów, tak aby wszystkie podstawowe potrzeby były finansowane i każdy mógł sobie pozwolić na naukę. Należy promować programy opieki nad dziećmi i opieki nad osobami starszymi, które umożliwiają dorosłym angażowanie się w naukę bez konieczności martwienia się o dobre samopoczucie swoich najbliższych.

7

NALEŻY WSPIERAĆ I WZMACNIAĆ POZYCJĘ EDUKATORÓW OSÓB DOROSŁYCH

Należy poprawić sposób uznawania kwalifikacji, warunki pracy oraz możliwości kształcenia i doskonalenia zawodowego dla edukatorów osób dorosłych poprzez inicjatywy i strategie polityczne w Europejskim obszarze edukacji. Należy zachęcać do dostosowania warunków pracy edukatorów osób dorosłych do warunków pracy innych nauczycieli w sektorze edukacji publicznej.

8

NALEŻY PODNOSIĆ ŚWIADOMOŚĆ NA TEMAT KORZYŚCI PŁYNĄCYCH Z KSZTAŁCENIA I EDUKACJI DOROSŁYCH W EUROPIE I NA ŚWIECIE

Należy promować coroczny ogólnounijny festiwal kształcenia i edukacji dorosłych, kampanie informacyjne i wydarzenia sprzyjające uczestnictwu osób w każdym wieku i ze wszystkich środowisk w kształceniu i edukacji dorosłych. Należy opowiadać się za kształceniem i edukacją dorosłych na poziomie globalnym, zwłaszcza w kontekście realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ i głównych mechanizmów finansowania, takich jak Globalne Partnerstwo na rzecz Edukacji, wykorzystując w szczególności ramy działania UNESCO z Marrakeszu.

Czytaj więcej

9

NALEŻY PRZEKSZTAŁCIĆ CEDEFOP (EUROPEJSKIE CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO) W EUROPEJSKIE CENTRUM KOMPETENCJI I BADAŃ W ZAKRESIE KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO

Należy wzmocnić pozycję Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego, aby stało się centrum kompetencji i badań w zakresie kształcenia ustawicznego w Europie. Należy umożliwić temu nowemu centrum prowadzenie fundamentalnych badań nad kształceniem modułowym, mikrokwalifikacjami i przyszłością europejskiego kształcenia.

10

NALEŻY MONITOROWAĆ POSTĘPY W KSZTAŁCENIU I EDUKACJI DOROSŁYCH W EUROPEJSKIM SEMESTRZE

W raportach krajowych i zaleceniach dla poszczególnych krajów należy wprowadzić obowiązkową ankietę na temat stanu kształcenia i edukacji dorosłych, zwłaszcza w odniesieniu do poziomu uczestnictwa i finansowania. Należy dopilnować, aby społeczeństwo obywatelskie zajmujące się kształceniem i edukacją dorosłych zostało uwzględnione w gromadzeniu danych i krajowych grupach fokusowych.

Cytaty osób uczących się

„Kiedy zaczynasz kurs, budzisz się każdego ranka i masz na co czekać. Twoja wyobraźnia się rozbudza. Zaczynasz uczyć się różnych rzeczy. Zaczynasz czuć, że przynależysz. Zdobywasz wiedzę. Czujesz w sobie moc. Po prostu zmienia wszystko!”

Deborah, 43

„Mam dwóch synów, ale przez długi czas po urazie mózgu nie mogłem ich sobie przypomnieć. Rozpocząłem kurs zarządzania obiektami, który obejmował doświadczenie zawodowe. Nauka sprawiła, że znów poczułem się mężczyzną, a dzięki temu moi synowie odzyskali ojca”.

Jason, 48

„Dołączyłam do programu uniwersyteckiego, gdy tylko przesłam na emeryturę. Wcześniej nie było to możliwe. Dziś jestem zapałą czytelniczką, regularną bywalczynią koncertów muzycznych i wszelkiego rodzaju wystaw, angażuję się w wolontariat i uczę się od każdej napotkanej osoby”.

Marija, 75

CONTACT:

Regina Ebner, Secretary General: gina.ebner@eaea.org
Raffaella Kihrer, Deputy Secretary General and Head of Policy: raffaella.kihrer@eaea.org
Davide Muraro, Policy and Projects Coordinator: davide.muraro@eaea.org

European Association for the Education of Adults
Transparency register no. 3334854676-12

Get in touch!

<https://eaea.org>
LinkedIn: EAEA
Facebook: EAEA2020
X/Twitter: EAEA2020